

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen

Samenvatting

Dit besluit van de Vlaamse Regering beoogt de uitvoering van het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen. In uitvoering van het decreet worden de diverse bestaande besluiten van de Vlaamse Regering en ministeriële besluiten gebundeld.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze materie behoort tot het beleidsveld Economie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2022/74 van 4 maart 2022.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 5 april 2022. Toch had de Inspecteur-generaal van Financiën enkele doelmatigheids- en regelmatigheidsopmerkingen. Deze werden aangepast.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Met het voorliggende besluit van de Vlaamse Regering wordt gevolg gegeven aan het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024¹ en wordt de bestaande regelgeving met betrekking tot de gewestwaarborgen aan de Vlaamse ondernemingen gestroomlijnd.

Op 8 december 2021 werd het ontwerp van decreet houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen door het Vlaams Parlement aangenomen. Op 10 december 2021 heeft de Vlaamse Regering het decreet bekrachtigd. Dit decreet creëert een nieuw kader voor de generieke waarborgregeling voor ondernemingen, met behoud van de essentie van de bestaande Waarborgregeling. De herziening van het kader beoogt vooral, enerzijds, een rationalisering van de bestaande regelgeving en, anderzijds, een verfijning en verduidelijking van de bestaande regelgeving.

Dit besluit van de Vlaamse Regering beoogt de uitvoering van het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen. In uitvoering van het decreet worden de diverse bestaande besluiten van de Vlaamse Regering en ministeriële besluiten gebundeld.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Definities

Artikel 1

Deze bepaling bevat de definities die worden gebruikt in dit besluit. Deze behoeven geen nadere toelichting.

Hoofdstuk 2. De waarborghouders

Artikel 2

Paragraaf 1

Deze bepaling omschrijft de rechtspersonen die kunnen optreden als waarborghouder. Naast de instellingen met een banklicentie (1°) of een erkenning als leasingmaatschappij (2°), komen ook kredietverstrekkers voor de sociale economie (3°) in aanmerking, zoals vandaag reeds het geval is. De herformuleringen hebben niet als bedoeling bijkomende waarborghouders te erkennen t.o.v. de huidige situatie. De waarborgregeling wordt wel opengesteld voor andere types kredietverleners (4°) die de markt betreden en die het landschap van de kredietverlening veranderen. Door nu reeds alternatieve financieringsinstellingen te voorzien, kan naar de toekomst toe flexibeler de markt bediend worden. Deze alternatieve financieringsinstellingen dienen (zoals andere waarborghouders) hiertoe eerst een raamovereenkomst te sluiten met de waarborgvennootschap en dus te bewijzen dat zij het regelgevend kader respecteren en de nodige procedures implementeren om gebruik te kunnen maken van de waarborgregeling. In eerste instantie wordt gedacht aan crowdlendingplatformen.

Het tweede lid bepaalt de voorwaarden waaraan alternatieve financieringsinstellingen moeten voldoen.

Paragraaf 2

Deze bepaling behoeft geen nadere toelichting.

¹ “Indien noodzakelijk versterken we de waarborgcapaciteit bij PMV/z en stroomlijnen we het waarborgdecreet.”

Paragraaf 3

Deze paragraaf voorziet dat enkel waarborghouders die een raamovereenkomst hebben gesloten met de waarborgvennootschap, waarborgen kunnen aanmelden.

In het tweede lid wordt de punten opgelijst die in de raamovereenkomst, die tussen de waarborgvennootschap en een waarborghouder gesloten wordt, dienen opgenomen te worden. Deze behoeven geen nadere toelichting.

Paragraaf 4

Deze paragraaf regelt de gevallen van fusie en splitsing van een waarborghouder.

Hoofdstuk 3. Categorieën van financieringsovereenkomsten waarvoor een waarborg kan worden verkregen en de criteria waaraan ze moeten voldoen

Artikel 3

Dit artikel lijst de soorten financieringsovereenkomsten op waarvoor een waarborg kan verkregen worden.

Artikel 4

Paragraaf 1

Deze bepaling lijst de clausules op die dienen opgenomen te worden in gewaarborgde financieringsovereenkomsten. Deze clausules blijven van toepassing gedurende de ganse duur van de waarborg.

Paragraaf 2

Deze bepaling voorziet dat de kredietnemer en zijn medeschuldenaars uitdrukkelijk dienen te aanvaarden dat de betaling van de waarborg door het Vlaamse Gewest niet bevrjidend werkt.

Paragraaf 3

Deze bepaling voorziet dat voor de verlenging van waarborgen, zoals voorzien in artikel 3, 4°, de waarborghouder een bijkomend financieel risico dient te nemen. Dit is een verlenging van de gewaarborgde financieringsovereenkomst, hetzij een verhoging van het kredietbedrag van de gewaarborgde financieringsovereenkomst. De verlenging is beperkt tot 5 jaar.

Artikel 5

Paragraaf 1 lijst de financieringsovereenkomsten op die geen waarborg kunnen bekomen. Verbodsbepalingen die onder de geldende regelgeving reeds bestonden (1° in fine, 2° en 3°) werden uitgebreid naar financieringsovereenkomsten waarmee schulden zouden terugbetaald worden van verbonden ondernemingen en medeschuldnaars van de kredietnemer, om ontwijking van de bestaande regels te voorkomen. Conform punt 4° kan er geen waarborg toegekend worden voor financieringen van een kapitaalvermindering, uitkering van dividenden en voor de inkoop van eigen aandelen specifiek met het oog op vermogensonttrekking. De voorziene uitzondering op punt 4° (in fine) laat toe dat overnamefinanciering wel kan ondersteund worden.

Paragraaf 2

Deze paragraaf herhaalt het verbod voorzien in artikel 7 van het op te heffen tweede Waarborgbesluit van 18 februari 2005. Herschikkingen van kredieten mogen niet leiden tot een verschuiving van de bestaande risico's ten nadele van het Vlaamse Gewest.

Hoofdstuk 4. Oproep aan de kandidaat-waarborghouders en toekenning van de contingenten

Artikel 6

Paragraaf 1

Dit artikel geeft de minister de bevoegdheid om periodiek een oproep te lanceren om te achterhalen welke rechtspersonen belangstelling tonen om waarborghouder te worden. Nieuw is dat deze oproep wordt bekendgemaakt in het Belgisch Staatblad. De details van deze oproep verschijnen op de publiek toegankelijke website van de waarborgvennootschap.

Paragraaf 2

Deze paragraaf bepaalt de inhoud en de voorwaarden van de oproep. Deze worden door de waarborgvennootschap bekendgemaakt.

Artikel 7

Paragraaf 1

Deze bepaling voorziet dat de minister de contingenten toekent, hetzij weigert, op advies van de waarborgvennootschap.

Paragraaf 2

Wanneer er een saldo van het maximale bedrag aan waarborgen overblijft, kan dit verdeeld worden onder de bestaande waarborghouders of aan kandidaat-waarborghouders die zich zouden aandienen na de toekenning en naar aanleiding van de herverdeling.

Paragraaf 3

Deze bepaling voorziet dat de toekenning van een contingent voorwaardelijk is en kan herverdeeld worden volgens de bepalingen voorzien in de oproep.

Paragraaf 4

Deze bepaling bevat de mogelijkheid om de gebruiksduur van het door de waarborghouder nog niet geheel gebruikte contingent te verlengen, eventueel na aanpassing van de modaliteiten.

Paragraaf 5

Deze bepaling voorziet de publicatie van het resultaat van de verdeling en herverdeling.

Hoofdstuk 5. Wijze van aanmelding en registratie van een waarborg

Artikel 8

Paragraaf 1

Deze bepaling voorziet dat waarborgen enkel kunnen toegestaan worden aan kredietnemers en financieringsovereenkomsten die voldoen aan het decreet van 10 december 2021 betreffende de generieke waarborgregeling en de uitvoeringsbesluiten. Bijkomend wordt voorzien dat er voldoende terugbetalingscapaciteit kan aangetoond worden.

Paragrafen 2 tot 6

Deze paragrafen herhalen de bestaande regels met betrekking tot de aanmelding van een waarborg die niet hoger is dan 750.000 euro. Nieuw is dat voor leasingovereenkomsten dit plafond (voorheen 500.000 euro) werd gelijk getrokken met de andere financieringsovereenkomsten.

Paragraaf 7

Deze bepaling beschrijft de procedure voor de toekenning van een waarborg hoger dan 750.000 euro. Deze kan slechts worden toegekend na advies van de waarborgvennootschap en beslissing van de bevoegde minister.

Paragraaf 8

Deze bepaling heeft geen verdere toelichting.

Artikel 9

Dit artikel neemt de bestaande regeling over en voorziet, onverminderd de uitzonderingen voorzien in het decreet, in een premiebetaling. De waarborghouder heeft daarvoor een maand de tijd. Periode die kan verlengd worden tot zes maanden.

Artikel 10

Deze bepaling heeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 6. Afroep en betaalbaarstelling van de waarborg

Artikel 11

Deze bepaling beschrijft de voorwaarden van afroep van de waarborg en voorziet - in tegenstelling tot de bestaande regelgeving - in de mogelijkheid van afroep in geval van gerechtelijke reorganisatie.

Met de soepelere opeisbaarheid bij afroep is het mogelijk reeds tot afroep over te gaan zodra er bepaalde (zelfs gedeeltelijk) toegekende en openstaande bedragen zijn die niet terugbetaald worden. Deze versoepeling is relevant bij gerechtelijke reorganisatie van de begunstigde. Wanneer verbintenissen gedeeltelijk worden kwijtgescholden in het kader van dergelijke procedures, zijn deze immers niet 'volledig' opeisbaar. Niettemin is definitief duidelijk dat de kredietnemer een bepaald deel van de verbintenis niet meer zal terugbetalen aan de waarborghouder. Aldus dringt een afroep ten belope van dit deel van de verbintenis zich op. Dit stimuleert verder ook waarborghouders om constructief mee te werken aan een gerechtelijk akkoord, wat op termijn kan leiden tot gedeeltelijke terugbetaling.

Artikel 12

Deze bepaling herneemt de bestaande termijn waarbinnen de afroep van een waarborg kan plaatsvinden. Deze termijn van drie maanden is een vervaltermijn.

Artikel 13

Paragraaf 1

Deze bepaling herneemt de bestaande regeling omtrent het maximaal af te roepen bedrag.

Paragraaf 2

Deze bepaling voorziet welk bedrag maximaal kan afgeroepen worden in het geval van een gerechtelijke reorganisatie, met name enkel het door de rechtbank kwijtgescholden bedrag. Het tweede lid voorziet dat een afroep mogelijk blijft voor de niet kwijtgescholden bedragen, wanneer deze opeisbaar zouden worden, bijvoorbeeld bij het mislukken van het herstelplan.

Artikel 14

Deze bepaling heeft geen verdere toelichting.

Artikel 15

Deze bepaling herneemt de bestaande regels met betrekking tot de onderzoeksbevoegdheid van de waarborgvennootschap omtrent de toelaatbaarheid van de afroep.

Artikel 16

Deze bepaling herneemt de bestaande regels met betrekking tot de betaalbaarstelling en de reden van gehele of gedeeltelijke niet-betalbaarstelling van de afroep.

Artikel 17

Deze bepaling herneemt de bestaande regels met betrekking tot de betaling die gebeurt onder voorbehoud van herroeping.

Artikel 18

Deze bepaling herneemt de bestaande regels met betrekking tot herroeping van de betaling van de waarborg die kan gebeuren tot 2 jaar na de betaling. Deze termijn kan geschorst worden indien de waarborgvennootschap bijkomende inlichtingen wenst te nemen. Een terugbetaling dient binnen een periode van een maand te gebeuren.

Artikel 19

Paragraaf 1

Deze paragraaf herhaalt het principe dat de betaling van de afroep niet bevrijdend werkt en dat de waarborghouder er alles moet aan doen om te zorgen voor recuperatie van het openstaande saldo.

Paragraaf 2

Deze paragraaf bevat de rapporteringsverplichting van de waarborghouder omtrent de recuperaties en de gemaakte kosten en erelonen.

Artikel 20

Deze bepaling voorziet dat de recuperaties en de gemaakte kosten en betaalde erelonen verdeeld worden tussen de waarborgvennootschap en de waarborghouder, op basis van de verdeelsleutel voorzien in de raamovereenkomst.

Hoofdstuk 7. Afsluiting van het dossier

Artikel 21

Deze bepaling herneemt de bestaande regeling met betrekking tot de mogelijkheden van afsluiting van het dossier. Nieuw is dat uitdrukkelijk wordt voorzien dat na afsluiting alle rechten (op bijkomende tussenkomsten) en plichten (tot doorstorting van de recuperaties naar de waarborgvennootschap) tussen partijen een einde nemen, daar waar vroeger nog een herziening mogelijk was binnen een periode van twee jaar.

Hoofdstuk 8. De onderzoeksbevoegdheden van de waarborgvennootschap

Artikel 22

Deze bepaling werkt de onderzoeksbevoegdheden van de waarborgvennootschap verder uit, zoals voorzien in het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen.

Hoofdstuk 9. De beroepsprocedure

Artikel 23

Deze bepaling regelt de bevoegdheid van de minister ingeval beroep wordt aangetekend tegen een beslissing van de waarborgvennootschap.

Hoofdstuk 10. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen

Het voorliggende besluit regelt de generieke waarborgregeling. De generieke waarborgregeling wordt dus uit het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen gelicht. Laatstgenoemd besluit omvat daardoor alleen nog de ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en de waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. Daarom wordt dit besluit van de Vlaamse Regering omgedoopt tot het besluit van de Vlaamse Regering houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. Op die manier wordt in de regelgeving duidelijk het onderscheid gemaakt tussen de generieke waarborgregeling en de ad-hocwaarborgen.

Artikel 24

Artikel 24 wijzigt het opschrift van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen.

Het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen wijzigde het opschrift van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen. Voortaan is het opschrift van dit decreet: het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

Artikelen 25 tot en met 28

Alle verwijzingen naar vroegere regelgeving en opschriften worden in de artikelen 25, 26, 27 en 28 geactualiseerd en verduidelijkt.

Hoofdstuk 11. Slotbepalingen

Artikel 29

Door het bundelen van de diverse geldende besluiten van de Vlaamse Regering en ministeriële besluiten in het voorliggende uitvoeringsbesluit, worden de in deze bepaling opgelijste besluiten en ministeriële besluiten opgeheven.

Artikel 30

Deze bepaling regelt de inwerkingtreding van het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen en van dit uitvoeringsbesluit.

Artikel 31

Deze bepaling behoeft geen verdere toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zowel de ingevoegde antimisbruikbepalingen, als de vereiste dat er voldoende terugbetalingscapaciteit in hoofde van de begunstigde van de financieringsovereenkomst kan aangetoond worden, zorgen ervoor dat kredieten die niet met de geest van de waarborgregeling stroken, geen waarborg kunnen bekomen.

Met de soepelere opeisbaarheid bij afroep wordt het mogelijk om reeds tot afroep over te gaan zodra er bepaalde (zelfs gedeeltelijk) toegekende en openstaande bedragen zijn die niet terugbetaald worden. Deze versoepeling is relevant bij gerechtelijke reorganisatie van de begunstigde. Wanneer verbintenissen gedeeltelijk worden kwijtgescholden in het kader van dergelijke procedures, zijn deze immers niet 'volledig' opeisbaar. Niettemin is wel definitief duidelijk dat de kredietnemer een bepaald deel van de verbintenis niet meer zal terugbetalen aan de waarborghouder. Aldus dringt ook een afroep ten belope van dit deel van de verbintenis zich op. Dit stimuleert waarborghouders ook om constructief mee te werken aan een gerechtelijk akkoord, wat op termijn kan leiden tot gedeeltelijke terugbetaling.

Er is bijgevolg geen rechtstreeks effect op de begroting van het Vlaamse Gewest. Indirect kan er door bovenvermelde aanpassingen wel een positief effect zijn op de begroting van het Vlaamse Gewest.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 5 april 2022.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 2 mei 2022.

B. ESR-TOETS

/

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen en tot

wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, zal het advies van de SERV en het advies van de Raad van State gevraagd worden.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten over het voormelde besluit het advies in te winnen van de SERV, met het verzoek het advies mee te delen binnen het termijn van dertig dagen;
- 3° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw te gelasten over het voormelde besluit het advies van de Raad van State in te winnen, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

Hilde CREVITS